

Таксономия на Блум (Иерархия на мисловните умения)

Когнитивна област	Формулировка на общи цели	Ключови думи, действия
<p>Знания <i>Може ли ученикът да запомни или/и възпроизведе информацията?</i></p> <p>Паметта за научен вече материал. Отнася се от факти до теории(дати, места, събития, основни идеи). Основното е способността да се възпроизведе необходимата в момента информация.</p>	<p>Познава конкретните факти, знае общата терминология, основните концепции, функциите на ....</p>	<p>Описва, изброява, посочва, възпроизвежда, формулира, назовава, избира, подчертава</p>
<p>Разбиране <i>Може ли ученикът да разбере идеи или понятия?</i></p> <p>Способността да се схване смисъла на изучаваната материя. Проявява се при трансформиране на знанията чрез обяснение, обобщение, оценяване на бъдещи тенденции. Интерпретиране на факти. Използва се информация от вече изучавани области.</p>	<p>Разбира факти, принципи, обяснява методи и процедури, оценява последствия.</p>	<p>Преобразува, защитава, различава, оценява, обяснява, разширява, обобщава, дава примери, перифразира, прогнозира, преразказва, дефинира, обсъжда, сравнява.</p>
<p>Приложение <i>Може ли ученикът да използва информацията по нов начин?</i></p> <p>Способност да се използва наученото в нови и конкретни ситуации. Свързва се с прилагането на принципи, правила, концепции, методи, теории. Знанията и разбиранията се прилагат в съвсем нови, неизучавани области и ситуации.</p>	<p>Прилага концепции и принципи в нови ситуации. Демонстрира правилна употреба на нов метод или процедура. Решава проблеми/задачи с помощта на придобити знания и умения.</p>	<p>Използва, доказва, открива, решава, променя, разработва.</p>
<p>Анализ <i>Може ли ученикът да различи отделни компоненти?</i></p> <p>Способността за разделянето на дадена материя на съставните ѝ части, за да се разбере и изследва структурата и. Свързан е с определянето на компонентите, анализ на връзките им, изследване на принципите за организиране на съответната материя. По-високото ниво за схващане на смисъла се свързва освен със съдържанието и със структурата на материала.</p>	<p>Разпознава неявно формулирани идеи и предположения. Разпознава логически парадокси в разсъжденията. Различава факти от изводи. Оценява приложимостта на данните. Анализира структурата на план, проект. Прави разбивка на материала на съставните му части.</p>	<p>Разделя на компоненти, представя графично, различава, диференцира, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, посочва, свързва, избира, разделя, подразделя.</p>

<p>Синтез</p> <p><i>Може ли ученикът да организира добре различните компоненти?</i></p> <p>Обединяване на новите части, за да се получи ново цяло. Свързва се с разработката на нов метод за комуникация, план за действие при изследователска работа, проект, система от абстрактни отношения, например класифициране на информация. Изисква се творческо поведение с акцент върху разработката на нови модели и структури</p>	<p>Развива нови идеи. Организира добре изложението в дадена писмена тема. Има добре развита и организирана реч. Пише разкази. Разработва план за проект. Интегрира наученото в други области в план за решаване на даден проблем.</p>	<p>Категоризира, комбинира, събира, съставя, създава, изобретява, проектира, обяснява, генерира, модифицира, преподава, реконструира, разпознава, ревизира.</p>
<p>Оценка</p> <p><i>Може ли ученикът да обоснове позиция или решение, като предварително оцени ситуацията?</i></p> <p>Способността да се окачествява стойността /ценността/ на дадена материя / твърдение, роман, стих, доклад, план и др./ с дадено предназначение.</p> <p>Оценките се базират на точно определени критерии. Резултатите от учебния процес изискват най-високо ниво в когнитивната област, защото съдържат елементи от всички други категории, плюс съзнателно оценяване на стойности и създаване на нов продукт.</p>	<p>Оценява логическата съгласуваност на даден писмен материал, адекватност на данните, подкрепящи заключенията.</p> <p>Оценява стойността на работата, като използва външни /независими/ стандарти за качество. Оценява стойността на работата като използва вътрешни критерии.</p>	<p>Оценява, категоризира, сравнява, прави заключения и изводи, критикува, описва, обяснява, диференцира, доказва, интерпретира, свързва, обобщава, посочва, оспорва, защитава.</p>